

— Թիֆլիսում ստացուած մասնաւոր տեղեկութիւններէք երեւում է, որ անդր-կովկասեան երկաթուղիները կառավարելի հանգուցեալ Վեդենէի տեղ նշանակուած է ինժեներ Վոլովով:

— Թիֆլիսի վարժուհիները փոխադարձ օգնութեան ընկերութիւնը պիտի էր քաղաքային վարչութեանը, ինքզինով որ քաղաքի գումարներէք տարեկան 900 ռ. յատկացուի ընկերութեան հաշուին պատշաճ դպրոցում տեղական լեզուներ (հայերէն և վրացերէն) մտցնելու համար: Գաղաքային դպրոցական յանձնաժողովը, ընկնելով այդ խնդրերը, մերժեց, պատճառաբանելով թէ ընկերութիւնն ինքը կարող է հոգալ ինչեւ ծախքն իւր գումարներէք:

— Մտադրութիւն կայ հիմնելու եկեղեցիներ, զանգականոցներ, աղօթատեղիներ և եկեղեցական տների փոխադարձ պարտադիր ապահովագրութիւն:

— Ինչպէս հաղորդել էինք, այս օրերս Թիֆլիսում վախճանուած երեսնէի Ներսէս Թալիքեան իւր ամբողջ կարողութիւնը (մօտ 150 հազար ռուբլու արժողութեամբ) կտակել է երեսնէի թեմական դպրանոցին և աղջկանց դիմանդիւնին: Այժմ, ինչպէս լսել է Վեդ. Սեւ. այդ կտակի իսկական լինելու մասին կտակածներ են ծագում:

— Ներկայումս ներքին Ռուսիայի գործարանատէրերը, «Իրւթ. Վեդ.» ի ասելով, մեծ պահանջ են դրում անդրկովկասեան բամբակի, որի գներն այդ պատճառով բաւական բարձրացել են, այնպէս որ բամբակն իւր տեղում առնում են պուրը 9—10 ռուբլով:

— Թիֆլիսի Միքայէլեան հիւանդանոցում վերակայութիւն պաշտօնով ծառայող և նոյն տեղում ապրող պաշտօնաթող գնդապետ Ս. Փլորինսով յունուարի 7-ի առաւօտեան մեռած է գտնուած իւր սենեակում: Նշաններէք երեւցել է, որ նա խեղդամահ է արել ինքն իրեն: Նրա մօտ գտնուած է հետեւեալ գրութիւնը. «Հիւանդ լինելով 15 տարեի և ոչ մի երէջքանքով ինձ համար, այն եղբակացութեան և քակտի, որ ապրել չարժէ, ուստի վերջ եմ դնում կեանքս»:

— Մօտիկ ապագայում, ինչպէս հաղորդում է Վեդ. Գիւնեա թերթը, խոշոր առեւտրականներն և արդիւնաբերողներն իրաւունք կըտան զօգուտները վրայ որոշուած գերադասութիւնները կապելու տեղ համապատասխան գումարները վճարելու կանխիկ գումարով տեղական գանձարաններին: Այդ բանի համար կորոշուեն առանձին ժամանակամիջոցներ, հաշուետեցութեան առանձին կարգ և առհասարակ յատուկ կանոններ: Այսպիսի իրաւունք, ինչպէս յայտնի է, ունին

մեր է այդքան ճարտարախօսութիւն: — Գաւառական բժշկին գիմնէք... — խում է նեյլին բժշկին ձայնը:

— Անկարելի է... Նա քանի՞նք վերստ հեռու է այստեղից, իսկ ժամանակը թանկ է: 2-ի էլ չի գտնուիլ — մեր բնակարանից մինչև այստեղ քառասուն վերստ է, այստեղից էլ մինչև գաւառական բժշկին տեղը համարեա թէ նոյնքան...: Ոչ, անկարելի է: Գիւնեա, Ստեփան Լուկիչ: Ես քաջագործութիւն եմ խնդրում ձեզանից, ուրեմն քաջագործութիւն արէք: Խղճեցէք:

— Գրողը տանի... Ես այստեղ կրակի մէջ էրում, խորովում եմ... գլուխս չշնչեմ... իսկ սա չի ուզում հասկանալ: 2-ի կարող: Թողէք ինձ:

— Բայց դուք պարտական էք գալ: Եւ չէք կարող չգալ: Դա ես ամբողջութիւն է: Մարդիս իւր մեծաւորի համար պարտաւոր է իւր անձը զոհելու...: Իսկ դուք... դուք մեղքում եք գալ...: Ես ձեր վրայ գանգաւ կըտամ:

Նեյլին զգում է, որ վերաբերել անվայել զրպարտութիւն է անում, բայց իւր ամուսնու կեանքն ազատելու համար նա պատրաստ է մոռանալ և տրամաբանութիւնը, և վայելչութիւնը, և գոյթը

ներկայումս ապահովագրական և տրանսպորտի ընկերութիւնները:

— Բաթումի քաղաքագլխի պաշտօնի համար ընտրուած իշխ. Ի. Չ. Անդրեանի-կովին, ինչպէս հաղորդում է «Վախկադ»-ը, նահանգական իշխանութիւնը չի հաստատել ինչեւ պաշտօնում:

— Խմբագրութիւնս ստացաւ Յովհաննէս Արամեանի հրատարակութեամբ Ալեքսանդրապոլում այս օրերս լոյս տեսած երկու գրքով: 1) «Մեքարոյ Մաշտոց» (1 պատկերով), կազմեց Ե. Թ., էջ 32, գինը 5 կ. 2) «Մամեղ» (2 պատկերով), կազմեց Նոյնը, էջ 35, գինը 7 կ. 3)

ՄԵԶ ԳՐՈՒՄ ԵՆ

ՄՈԶԳՈՎԻԾ. — Բոլորովին շնորհ հասկանում, մինչև երբ մեր հոգեւոր գործերը կըմնան անկեղ գրութեան մէջ: Այս 2 տարի է, ինչ տեղիս եկեղեցիները շունին գործակալ քահանայ, որը, իբրև հոգ. իշխանութեան ներկայացուցիչ, պատասխանատու լինել պատահող անկարգութեանց համար: Ասացէք, խնդրեմ, որ աշխարհում օրէնքը վերահսկող չունի: Մեզ համար անբացատրելի հանելուկ է, թէ ինչու Աստուծանի հոգեւոր իշխանութիւնն աչքից ձգել է Մոզգովի թիոնիով քաղաքը 2 քահանայի յուսով, որով բարձրաց խափանուել է մինչև նոգում և պատարագը: Տեղի ունեցած անկարգութիւններէք ինչեք միայն մէկը: Տարեմուտի առթիւ, ինչպէս գրուած է ո. Էյվաժնի պաշտօնական օրացոյցի մէջ, պիտի կատարուի Հայրապետական մաղթանք: Ս. Ստեփ. եկեղեցու ժամանակաւոր հովիտ Ե. Զահրեանը մաղթանք է կատարում հայոց Հայրապետական յարատեւութեան համար, իսկ ո. Աստուածամօռը եկեղեցում Խոսրովեան քահանան աւելորդ է համարում այդ բանը: Եթէ մաղթանք հարկաւոր է կատարել, ինչ իրաւունքով Խոսրովեան քահ. հրաժարում է ո. Էյվաժնի միածնի Գահակալի համար աղօթելուց, իսկ եթէ աւելորդ է, ինչու է Զահրեանն քահանան կատարում: Այն ինչ, եթէ գործակալ լինէր, այդպիսի անկարգութիւններ տեղի չէին ունենալ: Յուսով ենք, վերջապէս, հոգ. իշխանութիւնն ուշադրութիւն կըդարձնի մեր հոգեւոր գործերի վրայ և թալ չի տալ, որ անկում կատարեալ լինի:

ՆԱՄԱԿ ԽՈՍՐՈՎԻՆՈՒԹԵԱՆ

Մեր սակաւթիւ ինտելիգենցիայի շարքից պակասեց նրա լաւագոյն, ապիւր և գործունեայ անդամներից մէկն է:

Սոյն տարուայ յունուարի 3-ին Արասթումանում վախճանուեց թորախոտից

դէպի մարդիկ...: Ի պատասխանի նրա սպանալիքին, բժիշկն ազատութեամբ մի բաժակ սառը ջուր է խմում: Նեյլին նորից սկսում է իբրև վերջին արքայադուր իշխանութիւնը շարքից...: Վերջապէս բժիշկը համաձայնում է: Նա դանդաղաբար վեր է կենում, ինքն իրեն ներդառնում, հազում և սեղմուկը փրկուում: — Ահա թերթիկը... — օգնում է նեյլին: — Թողէք հագցնեմ...: Այ, այսպէս: Գիւնեա, Գրիգորեմ... ամբողջ կեանքս չեմ մոռանալ...:

Սա ինչ տանջանք է: Բժիշկը սեղմուկը հագնում է և նորից պառկում: Նեյլին նրան վեր է կացնում տեղից ու դէպի նախասենեակ քաշ տալիս...: Նախասենեակում երկար ժամանակ դադարում են կրկնափողկենքով, մուշտակով...: Գլխարկը չկայ...: Ահա վերջապէս նեյլին կոտորի մէջն է: Բժիշկը կողքին: Մնում է մի 40 վերստ դնալ, և նրա ամուսինը բժշկական օգնութիւն կը ստանայ: Մշուշ բոնի է երկիրս — ոչինչ չի երևում...: 2-ի մոտ ջուրը քամի է փչում: Ամուսինը սակ սառած կոշտեր են: Գառապանը շարունակ կանգ է առնում ու մտածում, թէ որ ճամբով գրեալ...:

Գէորգ Ատովման: Հայ հասարակութեան մեծամասնութեան անձնութ է այդ անձնաւորութիւնը: Գէորգ Ատովմանը ընկի զարթոյթացի էր, ծնուած 1871 թուականին: 11 թէ 12 տարեկան ժամանակ նա մտաւ Լազարեան ճեմարանը, ուր 1893 թուականին աշուղութեամբ աւարտեց իւր ուսումը: Տակաւին աշակերտական նստարանի վրայ նա փայլում էր իւր մեղմ և աղիւ բնատրուութեամբ, բանաստեղծական վառվռուն հոգով, եռանդուն կերպով խմբագրում էր աշակերտական հայերէն մի ամսագիր «Գործ» անունով, մասնակցում էր և ուրիշ ճեմարանական հայերէն թերթերի: Հանգուցեալ իւր համալսարանական ուսումը իրաւաբանական ֆակուլտետն աւարտեց 1898 թ. Մոսկուայում: Ուսումը աւարտելուց յետոյ վերադարձաւ իւր հայրենի քաղաք՝ Զաքարթալ, ուր մի տարի վարեց նոտարի պաշտօնը:

1900 թուականից հանգուցեալ Ատովմանն սկսեց Թիֆլիսում փաստաբանութեամբ պարապել, որպէս երգուեալ հաւատարմատարի օգնական: Մակայն կործանելի հիւանդութիւնն արգելում էր նրան հանգիստ կերպով իւր գործով պարապելու: Մնացաւ տարուայ նոյնքանը ամսին նա, անկարող աշխատելու, պառկեց, հիւանդութիւնն օրէ ցօր սասկացաւ, դեկտեմբերի վերջին գրեթէ մեռաւ: Ի մահ գնաց Ապաթուսան, ուր հասնելու պէս վախճանուեց: Նա դուր էր գրաբանական միջոցներէք:

Հանգուցեալ Ատովմանն ունի անախ պարական երկեր, թարգմանութիւններ, բանաստեղծութիւններ և այլն: Նա թարգմանել է Ատորովսկու «Ամեղ յանցաւորներ» պիէսը, որ խաղացուել է Թիֆլիսի հայոց բեմի վրայ, և գրած ունի ինքնուրոյն մի դրամա «Օտար» անունով: Հայ պարբերական թերթերի մէջ նա ունէր տպած գեղեցիկ բանաստեղծական թարգմանութիւններ, պոէմներ և այլն: Ատովմանը լաւ հայ էր, իւր ազգի շարն ու բարին հասկացող և մեր թարգմանի համալսարանական «անտարբերներ» հակոտնեան, հակապատկեր: Ցաւալի, խիստ ցաւալի է այսպիսի լաւագոյն, հասարակական ձգտումներով սոցիալական երիտասարդ համալսարանականների մահը:

Ա. Նորգար

Թիֆլիս, 9 յունուարի

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՆԻԱՆՑ ԲՈՒՆԱԲԱՐՈՒՄՆ

Ժողովրդի իրաւունքից և ընտրողական սկզբունքից ամենից շատ խօսում են ճշգրտամտութիւնն իրենց մենաշնորհ համարող աշխարհականներն ու հոգեւորականները:

Նեյլին ու բժիշկը բոլոր ճամբին լուռ են: Կտրը սաստիկ ցնցում է, բայց նրանք ոչ ցուրտն են իմանում, ոչ ցնցումները:

— Գիւր, քիչ, — կտապալանին խնդրում է նեյլին:

Առաւօտեան ժամը հնգին յոգնած ձիւնը բակը մտան: Նեյլին տեսնում է ձիւնը զարթոյթ, երկար շարքով տխուրներն ու մարագները...: Վերջապէս նա տանն է:

— Սպասեցէք, ես այս րոպէիս... — ասում է նա Ստեփան Լուկիչին սեղանատանը գահաւորակի վրայ նստացնելով: — Մինչև հանգստանալ, ես գրեալ տեսնեմ ինչպէս է հիւանդս:

Նեյլին մի րոպէից յետ է դառնում իւր ամուսնու մօտից և բժիշկին պառկած դնում: Նա գահաւորակի վրայ ընկած մի բան է փնթփնթում:

— Համեցէք, բժիշկ... Բժիշկ:

— Հը: Դմնային հարցերէք, — շնչում է Ստեփան Լուկիչը:

— Ինչ:

— Համաժողովում ասում էին...: Վաւարում էր ասում...: Ուրեմն ինչ:

Եւ նեյլին սարսափած տեսնում է, թէ բժիշկն էլ իւր ամուսնու պէս գառաւոր

րականներ և այնպէս են կարծում, որ միայն իրենք են ժողովրդի շահերը պաշտպանում, իսկ պահպանողական հոգեւորականութիւնն իբրև թէ հակառակ է ժողովրդին: Ինչ ուղում են թող ասեն այդ «թալփային» պատկանող կարճամիտ մարդիկ, բայց փաստերը հակառակն են ապացուցանում:

Մասնաւորելով մեր խօսքը, վերցնենք օրինակի համար մեր թեմական առաջնորդին: Ամենքին յայտնի է, մանաւանդ ընտրողական սկզբունքից խօսողներին, որ Հայոց եկեղեցին չէ ընդունում նշանակով քահանաներ. քահանան պէտք է ընտրուի ծխից: Բայց ինչ ենք տեսնում մեր ներկայ առաջնորդի օրօք. ահա թէ ինչ: Սրանից մի քանի տարի առաջ Աստուծանի ժողովրդի անունով ձեռնադրուում է ռմ Ղևոնդ Այրենեան (ա կան), որին ժողովրդը համախօսակա նով չէ ընտրել, ու կարգում է ո. Գատարին: Եկեղեցու քահանայ. կարծես թէ այդ եկեղեցին ժողովրդիցն է: Ձեռնադրուած է դարձեալ Ստորախանի համար մի ուրիշը (ա կան) առանց ծխականների խնդրանքի և համախօսականի, միայն առաջնորդի գաղափարով:

Մօղովի քաղաքից փոխադրուած է դարձեալ մի անձնութիւն քահանայ, որին ժողովրդը ոչ ճանաչում է և ոչ էլ ընտրել է: Այդ քահանան (թուրք ա կաններից է), ինչպէս տեղեկացանք պ. Յովհաննէս Գալստիանի նամակից, համարեա թէ ապօրինի կերպով խլուած է մոզգոյցներից, որովհետև նրանք են աշխատել նրան գլուխը Մոզգով տեղափոխելու մասին: Սա ինչ գործութիւն է: Էլ ուր մնաց ընտրողական սկզբունքը: Ինչու ձայն չհանցեց ժողովրդի անունով խօսող թերթը: Ասացէք, խնդրեմ, միթէ քահանան «չինովիկ» է, որ իւր իշխանութիւնը կամ ժողովրդի միջոցով տեղ փոխադրուի: Կապտ ինչի համար է ժողովրդից, որի կողմէնքով ապրում է հոգեւորականութիւնը: Որ ընտրութեամբ պէտք է ձեռնադրուի քահանան, այդ սրբազան հայրն էլ է հաստատում իւր «Կահ. խնդիր» գրքով, գրելով այսպէս. — «Ձեռնադրելի է ըստ ուսման և Յարութիւն Մարգարեանց, միայն չի յօժարութիւն և խնդիր ժողովրդից. իսկ իրաւունք ընտրելու գրահանայ ժողովրդեանն է և չէ մարթ անտեղի դալ: Ըստ այսմ է և միջնորդութիւն կոչուելու. Աստուծանի վրան ձեռնադրութեան սարկ. Մրկաշի Գատարեանց, ի քահանայ, ըստ խնդրի հօրն, առանց համաձայնութեան և խնդրի ժողովրդից: Հրապարակ հանելով ուրիշ մեղաւորութիւնը հաստատող այդ «գողութիւն» եղբայրացիութիւնը թողում եմ ընթերցողին:

ցում է: Ինչ անէք: — Գաւառական բժշկի մօտ գնամ, — օրջում է նա:

Այնուհետև դարձեալ սկսում է խօսարը, սուր ու ցուրտ քամին, սառած կոշտերը: Հոգով էլ, մարմնով էլ տանջում է նա, բայց խօսքերայ. բնութիւնն այս տալիսըներ փոխաբերել վճարելու ոչ հնար ունի, ոչ միջոց, ոչ մի խաբարի...:

Ապա նա սուսկան ստուերի վրայ տեսնում է, թէ ինչպէս ամուսինն ամեն մի գրանալ փող է փետուում տոկոս վրճարելու համար գրամանոցին, որին իւր կայքը գրաւ է տուած: Նրա քունը չի տանում, նեյլին քունն էլ չի տանում, և երկուսն էլ մտածում են մտածում, թէ ինչ ելք գտնեն, որ դատական օտիկանի այցելութիւնից աղաւաղ սեղանը:

Նեյլին տեսնում է իւր տղերանց: Միւս վախի մէջ է, թէ չլինի մրսն, չլինի, բկացաւ ունենան և կալ դատից մէկ ստանան, միմեանցից անջատուին: Անշուշտ հինգ-վեց տղիկներից մէկն ու մէկը կը մեռնի:

Դժգոյն ստուերը մահից դեք չէ: Եւ հակառակ է, Գառող շնն հօ այր ու կին միաժամանակ մեռնել: Մէկն օւ

Ինչ կարիք կայ «по особому заказу» քահանաներ բերել տալ, քանի որ Աստուծանի ժողովրդը կարող է ինքր գտնել քահանայութեան, եթէ և դաժներն անհամապատասխան են: Ցանկալի է, որ մեր առաջնորդն և կոնսիստորի կուսակցական անդամները, թող նէին իրենց այդ հակաժողովրդական ընթացքը և ստանալու շանէին դարձնու սրբագործութեան քաղաքական սկզբունքը *):

Մէկը ժողովրդից

*) Զարմանալի միտմութիւն. դուք կամեում էք, որ առաջնորդն ինքը կատարէ ինչը. նա գրում է, որ ուրիշները կատարեն իմք:

ՄԵՐ ԼԵԶՈՒԻ ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

(Նամակ խմբագրութեան)

«Նոր-Գար»-ի անցեալ տարուա №173 ում, մեր լեզուի ուղղագրութիւն հեշտացնելու համար, ես առաջարկել է կամ յ (բառերի սկզբում), ու (բառերի միջին) և ճ (բառերի միջին) տառերը հնչել իրենց իսկական ու նախկին հնչմամբ, կամ թէ դրանց տեղ գործածել յ, օ և է գրերը: Արժ. Էմմ. Բանդարեանը «Նոր-Գար»-ի № 195-ում, բողոքելով մեր առաջարկութեան դէմ պնդում է՝ որ 1) մենք չենք կարող հրամայել բոլոր ժողովրդին փոխելու իւր այժմեան հնչմունքը և 2) կարել չկայ, որ և և տառերի տեղ գործածել օ և է, որովհետև բառերի սկզբում յ միջում օ և է գրերն անհամաձայնաւոր են գործածուած քան յ, ու և գրերը. մասնակ թէ աչքից վարժութեամբ, թէ ուսուցչի օգնութեամբ և թէ քերականական բացատրութիւններով չառ հեշտ կարող է ընտելանալ այդ տառերի ուղղագրութեան:

Մեր պատասխանը. 1) Տէր հայր անշուշտ պիտի հասկանալ, որ իմ խօսքը մեր «ընտրող ժողովրդի» մասին չէ այլ հայերէն ձերտ տուրդի մասին: Զուր է տէր-հայրը մէջ բերում «վիմալական և աշխարհագրական պայմանները որոշող աղբյուրութիւն ունեն լեզուի վրայ վերլուծական և աշխարհագրական պայմանները ազդեցութիւն ունեն գրաւորագրութեան լեզուի և բարբառների վրայ. իսկ գրական լեզու այնքան էլ չի երթարկում այդ պայմանների ազդեցութեան: Գրական լեզու պիտի լինի ընդհանուր բոլորի համար երբէք հրաման արձակելով չէ բոլոր ժողովրդը միանգամայն հնչմունքներն արտասանուած այնպէս, ինչպէս արտասանու են նրանք գրական լեզուի մէջ: Գրական լեզուն ժամանակի ընթացքում

մէկը, ինչ էլ որ լինի, պէտք է միւս թարգման տեսնել: Եւ նեյլին տեսնում իւր ամուսնու մահը. նա տեսնում է պոսկարի դժբաղդութեան բոլոր մանրամասնութիւնները: Տեսնում է դաժող մոմերը, տիկնոջին, և մինչև անգամ նախասենեակում այն հետքերը, որ թղել է դաժող շնորհը:

— Ինչի է այս, — քանի համար, հարցնում է նա անշուշտ ամուսնու երօն ապուշ ապուշ նայելով:

Եւ ամուսնու հետ անցկացրած կեանքը նրան մի յիմար, աւելորդ յառաջ բան է թուում այս մահուան համար:

Մի բան նեյլին ձեռքից վայր է ըկնում և թրկում: Նա ցնցում է վեր թռչում և աչքերը լայն-լայն բացում: Տեսնէ մէկ հայկին ձեռքից վրէպել, իսկ միւսը դարձեալ սեղան վրայ է: Նա մտիկ է տալիս հայկուն մէջը տեսնում իւր դժգոյն, լացալիւմ դէմը: Անգոյն ստուերն այլ ևս չկար: Ոչ, կարծես քնած էի... ամառ նա թերեւեալ հաւաքելով:

Ուսումնիկ

ՀԵՏԱՔՐԲՐԱԿԱՆ

Պատի պատառները. — Սովորաբար
եննակների պատերը զանազան տեսակ
զիջէ պատառներով են պատու գե
ւեցիւթեան համար ի հաղկէ, Երբեմն
պորթնակ պատառաւի են աստուծոյ:

Մի քանակ արհեստ մարդ իւր մի սենեակի պատին կայրել է մի պատասա. որ ամբողջապէս կազմուած է իւր չէրի կտորներէից. այդ սենեակը նա անուանում է «Իմ խնդութիւնս», որովհետեւ այդ չէրերից ամեն միւրը զբոյլ է նա իւր անօգուտ քմահաճոյքի գնեցող վնասները համար:

Հոգեկաւոր Խրիստոնէի ներսին իւր սենեակի պատին կայրել է մի բոլոր նոսրերի թերթերը, որ նա երգում է դանդաղ օպերաների մէջ. իսկ սեղանատան պատերը զարդարել է այն բոլոր հաշուեցուցակներով, որ նրան ներկայացրել են բոլոր այն հիւրանոցները, որ որ նա իջել է:

Երգիչ Մարիոն մի անգամ իւր իջնանոց հիւրանոցի սենեակը զարդարել է լրագրների մէջ եղած իւր կրօն Գրիգորի գովասանքն անող հատուածներով:

Նիւ-Եորկի Tenderloin Club-ը մի սենեակը զարդարել է թատերական ամսաներով, իսկ միւսը—6000 խաղաթղթով:

Վենետիկի մի ընկերութիւն իւր սենեակներէից մէկի պատերը ծածկել է ամեն երկրների երկաթուղու և ձիաբաշի տուսներով:

Մի հասակն առած աղջիկ, որ պատկի նախընթաց օրը կորցրել էր իւր փետինը, քաշել է տալիս իւր փետի յուսանկարպտեղները և դրանցով ծածկել իւր սենեակի պատերը, և սենեակից համարաթիւն թէ զուրս չի գալիս:

Մի հարուստ չիկագոցի հարսնացու իւր սենեակի պատերին կայրել է իւր քաղաքի երկրպագուներից զանազան ժամանակներում ստացած նամակները:

Նոյնն է արել է ուաշինգտոնի մի աղջիկ, որի սենեակի մի պատը միմիային իրեն եղած առաջարկութիւններով է ծածկուած:

Պոստային մարկից պատաստի մասին տեղեկութիւն իսկ է յիշել: Մի աղջկանի քան արել են Գինսի կուսակցութեանը, որոնց պատերի վրայ մարկաներից կազմուած են թռչունների, կենդանիների, թիթեաներ տեսարաններ և այլն:

ՉՈՒՅՐԱՆԻՔ

— Բայց ուր մնաց որեւէ մէկ խոհմութիւնը. պ. Արամայիս:

— Օրիորդ, աղամարդկանց խոհմութիւնն հէնց այն է. որ քանի կարելի է անխոհմութեամբ կանանց հետ:

— Տարէ ցտարի հեղինակների բանը դժուարանում է...

— Միթէ, ինչո՞ւ:

— Մարդ մի ինքնուրոյն կեղծանուն գտնել չի կարողանում:

— Օրիորդ, արդէն չոգեք ընկան և դուր չարուակում էք տաք չոր հագնեմ...

— Ելո՛ւ, և զո՞ւ երկար պիտի հագնեմ, պ. Վահան:

— Ինչո՞ւ, ո՞ւ հիւանդ չէր:

— Որպէս զի դուր, աղամարդիկ պատշաճ էր, որ չէր կարողանում ձեր ներկայութեամբ ինձ տարայայել...

— Վերջապէս, Մաշա, երկար քացա կայութիւնից յետոյ անհայ ըլկ. օ՛հ, ինչ պէս կարօտել էի: Իսկ դո՞ւ:

— Ես էլ, հօգիս: Ամեն անգամ որ սիրահարան նամակ էի ստանում, ինչպէս փափագում էի, որ այդ դու ինչէր գրած...

— Տարբերակ լիզու է այդ անպիական լիզում, գրում են մի քան, իսկ կարգում—ուրիշ Օրինակ գրում են Shakespeares, իսկ կարգում—Ջեկուպի:

— Ինչո՞ւ էք դարձնում, այդ բանը հօ ամեն լիզուի մէջ էլ կայ: Օրինակ հէնց մերը—գրում են Գամառ Բաթիլայ, կարգում Ռաֆայէլ Պատկանան, դուրս են նար. Դոսկարգում Մ. Յովհաննիսեան:

Հետաքրքիր

Խմբագիր հրատարակիչ՝ ՍՊԱՆՏԱՐԱՆՍԻՆԵՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թիֆլիսի ժողովուրդն

Հարաւ, 12 յունուարի 1902 թ. նշանակուած է

ՊԱՐԱՋԱՆԴԵՍ

ընդհանուր հիմունքներով:

(841) 1 2

ՀՐԱՒԵՐ

Ամսի 13-ին, կիրակի օրը, առաւօտան 12 ժամին, Վառդի ծխախոտները երկրորդ անգամ հրապարակուած են զինուորական 1898 և 1899 թուականների մատանները սուրբ պատարագից յետոյ:

Ղ. ա. ք. Խարազեանց

(843) 2—1

ԼՈՒՄԵՆ պարբերականի
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՄԱՐԸ
ԲՈՎԵՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

I Պարբերականի շաբաթը	V
II Վարդան Օհրանյանի շաբաթը	1
III Գրադ. Անտոն Զեկովի. թարգմ. Տ. Վ.	56
IV Ծննդեան գիշերը: Բարեկերտ մարդ: Գլորիա Բարխուդարյան	66
V Սիմոն, Պոլ Բուրդէի. ֆրանս. թարգմ. արկին Զ.	67
VI Դալի Մահրաւ. Յար. Թումանյան	78
VII Դատաստանի օրը. Վարդանիկոյի. թարգմ. Մուշէ վարդ.	93
VIII Տախտակամած Ոլիմպոսի վերայ. Ն. Յարոյ	111
IX Սատանայի անունով. գերմ. թարգմ. Տիր. Կոստանյան	116
X Մանկական յիշողութիւններ Եղիշէ Բ. Կեղամանց	122
XI Աւետարան. Կայծունի	135
XII Մ. Լոմոնոսով. պոեթ. Վարդմիրովի. թարգմ. Ն. Ա.	136
XIII Նոր նախնականցուց կայսերաշնորհ հրովարտակը և նոցա դատաստանագիրքը. Եր. Զահարի.	148
XIV Թարգմանութեան ծաղիկներ. Ս. Մ.	172
XV Եղիշէի պատմութեան ընդգրկը. Կ. Կոստանյանց.	183
XVI Մանրակարգութեան արուեստը հայոց մէջ (պատկերով) Գրադիկ Վ. Յովսէփ ան	194
XVII Գլորիա Բարխուդարյանց. Բս. Յարութիւնյանց.	201
XVIII Մատենախոսական.	

Դ. Օջով. Նախա օրհանգիստի Եպ. Ս. Բարխուդարյանց. — Ռ. Գլորիան. Դատարարի մը խօսքերը. Բրիչ. — Կ. Ստեփանեան. Գլորի. — Գ. Մ. — Կարապետեան Գերմանիայի հայ ուսանողութիւնը. Բրիչ. — Հայկ. քննադատութեան արկ. — Նիկ. Տ. Դիմիտրի. — Նոր հրատարակութիւն. — 213

XIX Գիտութիւն և արուեստ. Կովկասեան յորիւնական ցուցահանգիստ. — Հայոց թատրոն. — Գիտական նորութիւններ. — 245

XX Այլնայլ: Կիլիկիոյ նորնորի կաթողիկոս. — Ռէթէն Գլորի. — Կիլիկիոյ յորիւնական. — Զմիւռնիայի ս. Լուսաւորչեան աղկ. հիւանդանոցի հարկւարական. — Լոմայ. — Ի. Խմբագիր 25 միական:

XXI Ի Մահոյցի Զ. Ղ. Արկան. — Յարութիւն փաշա Տառնան. — Գ. Տէր. Դատարար. — 25

XXII Խմբագրութեան պատասխաններ:

XXIII Յայտարարութիւններ:

XXIV Յանդուած: Անտառագետ Փրեզերիկ, Էրկման Զատրիանի. թարգմ. Գիտ. ա. ք. Արանեանի. (842) 1—1

Лучшие аттестации отъ учебного начальства.

И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ
преподаёт
Полный курс БУХГАЛТЕРІИ
ПРЕДМЕТЫ ЗАНЯТІЙ:

1) Бухгалтерія (двойная итальянская), 2) Коммерческая арифметика, Коммерческая экономія, 3) Арифметика на счетах, 4) Торговая и вексельная узаконения и 5) Коммерческая корреспонденція.

Бурсъ 3-хъ-мѣсячный. Занятія ежедневныя. Плата за курсъ 60 руб. ручательство и гарантія за успѣхи. Больше 1000 окончившихъ курсъ. Михайловская № 71.

собственный методъ преподаванія по собственнымъ сочиненіямъ, продающимся во всѣхъ книжныхъ магазинахъ.

Занятія съ 1-го числа

580) Годъ занятій одиннадцатый 100—95

ОТКРЫТА ПОДПИСКА
НА
С.-Петербургскія Вѣдомости.
въ 1902 г.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Безъ казенныхъ привилегій	Съ казенными прив.
на годъ 6 мѣс. 3 мѣс. 1 мѣс.	на годъ 6 мѣс.
Съ доставкой по гор. почтѣ 16 р.—к. 9 р.—к. 4 р. 50 к. 1 р. 80 к. 18 р.—к. 10 р.—к.	
Съ пересылкою изъ городовъ. 17 —, 10 —, 5 —, 50 —, 2 —, 19 —, 11 —, 3 —, 26 —, 14 —, 8 —, 3 —, 23 —, 16 —, 3 —	

За границу 26 —, 14 —, 8 —, 3 —, 23 —, 16 —, 3 —

Подписка на газету съ казенными привилегіями принимается только на годовой и полугодовой срокъ. Въ розничную продажу казенныя привилегіи не поступаютъ.

Допускается разсрочка платежа подписныхъ денегъ чрезъ гг. казначеевъ (по особому съ ними соглашенію); для частныхъ же лицъ, обращающихся прямо въ контору редакціи: 7 руб. при подпискѣ, 5 руб. въ концѣ марта и 5 руб. 1 августа.

Для духовныхъ лицъ, воспитанниковъ высшихъ учебныхъ заведеній, преподавателей народныхъ училищъ и всѣхъ среднихъ и высшихъ учебныхъ заведеній, а равно для общественныхъ библиотекъ и читающей подписная цѣна: 12 руб. въ годъ или по 1 руб. въ мѣсяцъ («скл. читально чрезъ контору «СПБ Вѣдомостей»). Подписчикамъ, не внесшимъ въ срокъ подписныхъ денегъ, высылака газеты прекращается.

Подписка принимается: въ Петербургѣ въ главной конторѣ «С.-Петербургскихъ Вѣдомостей», Шпалерная, 26, и въ книжномъ магазинѣ Мелье (Невскій пр., № 20); въ Москвѣ, въ конторѣ Н. Печковской, Петровскій линіи № 61.

Изъ городовъ адресуютъ: С.-Петербургъ, Шпалерная, 26.
(Ф.) 3—3 Редакторъ-издатель князь Э. Э. Ухтомскій

ԱՌԱՅՈՒՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԱՐ ԼՈՅՍ Է ՏԵՄՆՈՒՄ
9 0 Ժ-Ի
ՎԵՆԵՏԻԿԸ ԵՎ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ
ՅԱՆԿԱՐԳՆԵՐՈՎ ԵՎ ՆՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Տպարարում է 10 000 օրինակ: Գաղանկերով տարածելը ցանկացողները ինքրուսով է իմաց տալ թէ քանի օրինակ կուղեն ու իրենց ուղարկողի: Գրքերը քաղաքում է 80 Երևոյց, գինն է 10 Կ Կիովսկ, Писчебумажный магазинъ С. Хрхрянца Эрив. площадь (0) 5—5

Открыта подписка
на 1902 г.
НА ЕЖЕДНЕВНУЮ ПОЛИТИЧЕСКУЮ И ЛИТЕРАТУРНУЮ ГАЗЕТУ
„Аргонавтъ“
Два раза въ недѣлю номера „Аргонавта“ выходятъ съ иллюстраціями.

Подписная цѣна: съ пересылкой и доставкой на годъ 7 р., 6 мѣс. 4 р. въ Тифлисѣ 5 р. и 6 мѣс. 3 р.

Годовые подписчики БЕЗПЛАТНО получаютъ въ видѣ приложенія с браніи сочиненія Н. В. ГОГОЛЯ въ 3-хъ т. со множествомъ иллюстрацій, изданіе «Народная польза» которое выйдетъ въ свѣтъ въ Петербургѣ 27 февраля 1902 г. и будетъ выдано тифлисскимъ и бакинскимъ подписчикамъ въ первой половинѣ марта 1902 г. а остальнымъ подписчикамъ Закавказья выслано почтой.

Подписка принимается въ Тифлисѣ Головинскій № 14, и въ отдѣльныхъ конторахъ, Головин № 3, магазинъ С. Марисянца, въ Баку Горчаковская д. Тагіева въ магазинъ Шрейбера

Редакціонныя письма, статьи и сообщенія просить адресовать на имя Ивана Григорьевича Хачатурова
(19) 10—10

Съ разрѣшенія Главнаго Управленія по дѣламъ печати,
ПОНИЖЕНА ПОДПИСНАЯ ПЛАТА
НА
ежедневную полит. и литерат. газету
„НОВОЕ ОБОЗРѢНІЕ“.

Какъ для городскихъ, такъ и для иногороднихъ подписчиковъ подписная плата: за годъ—7 р., за полгода—4 р., 3 мѣс.—2 р. 50 к., 2 мѣс.—2 р., 1 мѣс.—1 р., отдѣльный № въ Тифлисѣ—3 коп., въ Тифлисѣ—5 коп.

Допускается разсрочка платежа: къ 1-му января—1 р., къ 1-му июня—3 р.

Для сельскихъ учителей, народныхъ и школьныхъ библиотекъ и благотворительныхъ учрежденій сдѣлана скидка: год. плата для иногороднихъ—6 руб., для городскихъ—5 руб.

Программа газеты, сотрудники и другія условія изданія останутся прежніе.

Подписка принимается не иначе какъ считая съ 1-го числа каждаго мѣсяца. Подписка принимается въ Тифлисѣ, въ конторѣ газеты, Баритонская ул., д. № 8
(Ф.) 3—3

ՊԱՐԻԶԻ ԴԵՂԱԿՈՐԾԻ
ՍԱՆՏԱԼ ՄԻԴԻ
ԹԻՖԼԷՍԻ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Այս կապիկների մէջ պարունակուած գլուխ տալի կանգնեցող բոլորները խորհուրդ են տալի գործածել հանրային (պատկերի հիւանդութիւնների) դէկապոլ-բաղանի և կորեկոյի դէմ Սա ներգործութեան արար, չի յոգնեցում ստամոքսը, ոչ մի հոշի պատճառով և ոչնչա նում է փութում ու կրտիկ Կոնդիրնիկից (տեսափառ համար պահանջելու, որ իւրարանջիւր կապիկի վրայ լինի սեւ տառերով գործուած կնիքը: Պահանջը Ռուսիայի գլխաւոր դեկտաներով

(М.) № 200369 60—53

ՊԱՏԱՀԱՎԱՆ ԻՐԵՐ
Ծախում են գործածուած, նոր և բոլորովին դուրս կանգնեկան կահաքարտի, տուն կահաւորելու իրեր, լըրնն, սարք, ոսկի, թեկաղի բարեր: Москва, Неглинная пробѣзъ, пассажъ Солодовкова рядомъ съ Абрикосовымъ. Մուկուա, Սոլովովներիով պատու մուտքը նեկիկից:
(М.) 8514 23—18

ՆԵՐԱՐԿՈՒՄՆ ՄԱՏԻՎՈՅԻ
(INJECTION AU MATICO)

Գրիմո և ընկ. գեղագործների թոյլ է տրուած Ռուսիայում հեղուկի մէջ շահագործուած են պերուանիան Մատիկո քոյի յատկութիւնները, մի քոյի, որ զարմանալի կերպով բժշկում է հոտերից (սերմաթափութիւն) և մի քանի տարուայ ընթացքում համաշխարհային հոշակ է ստացել: Կարճ ժամանակում բուժում է ամենազորեղ սերմաթափութիւնները:

Պարկ, 8 Rue Vivienne և գլխաւոր գեղաներում:

200345(М) 43—23